

2011 M. VYKDYTŲ ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ REZULTATŲ ATASKAITA

Informacija apie 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų rezultatus parengta, apibendrinus viešųjų pirkimų procedūrų ataskaitų, kurias perkančiosios organizacijos pateikė Viešųjų pirkimų tarnybai, duomenis.

Nustatyta:

- bendra 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų apimtis (skaičius, vertė);
- 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai pagal 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo¹ (toliau – Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo), apimtis (skaičius, vertė);
- kokią dalį 2011 m. vykdytos bendros viešųjų pirkimų apimties² (skaičius, vertė) sudarė bendra 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų apimtis;
- kokią dalį 2011 m. vykdytos bendros viešųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, apimties (skaičius, vertė) sudarė žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, apimtis;
- bendros žaliųjų pirkimų vertės pasiskirstymas pagal pirkimo objekto rūšis (prekės, paslaugos, darbai).

Pateikti šių perkančiųjų organizacijų vykdytų žaliųjų pirkimų rezultatai:

- visų perkančiųjų organizacijų;
- perkančiųjų organizacijų, kurios, vykdydamos viešuosius pirkimus, privalo³ taikyti aplinkosaugos kriterijus;
- perkančiųjų organizacijų, kurioms vykdant viešuosius pirkimus rekomenduojama⁴ taikyti aplinkosaugos kriterijus.

¹ Pagal Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (1-oji, 2-oji ir 3-ioji produktų grupės), sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 (Žin., 2011, Nr. 84-4110).

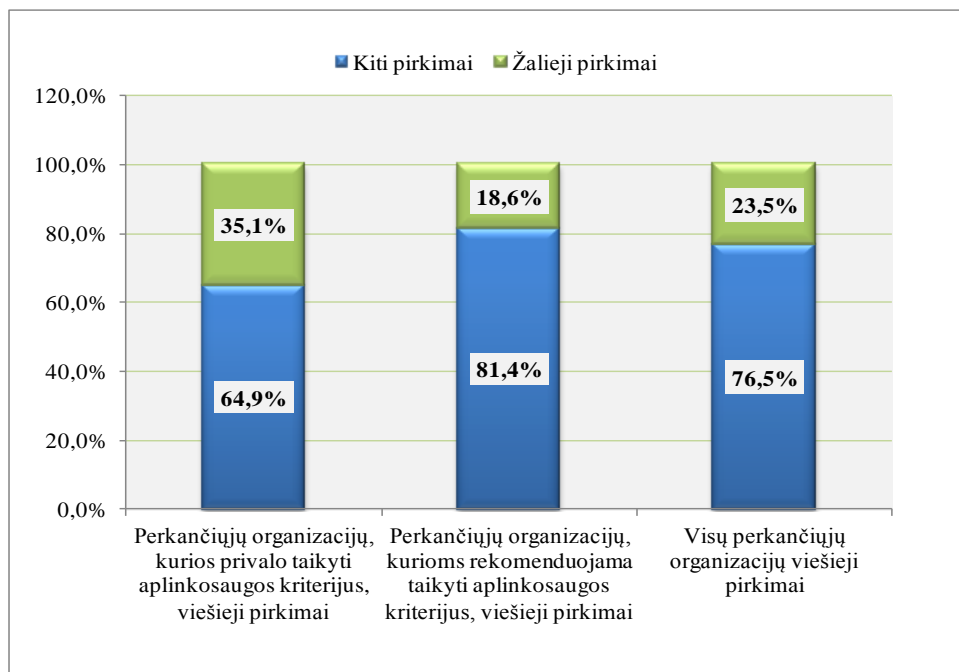
² Be mažos vertės pirkimų.

³ Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2010, Nr. 91-4824) 2 punktą.

⁴ Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ 3 punktą.

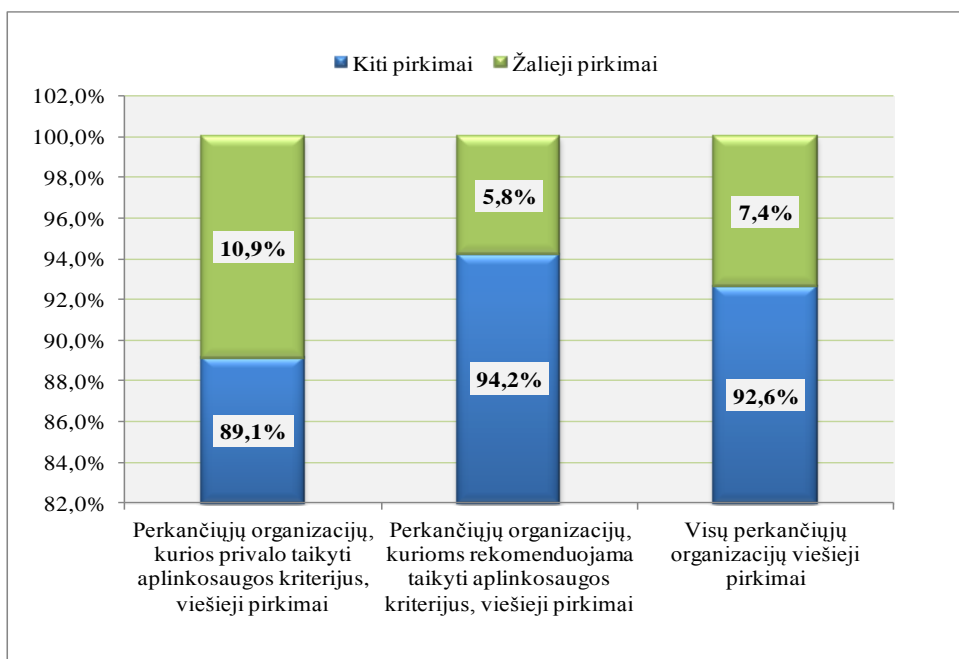
I. Bendra žaliųjų pirkimų apimtis (skaičius, vertė)

Bendra visų perkančiųjų organizacijų vykdytų žaliųjų pirkimų vertė (2 547,9 mln. Lt) sudarė 23,5 proc. bendros viešųjų pirkimų vertės (10 844,2 mln. Lt), perkančiųjų organizacijų, kurios privalo taikyti aplinkosaugos kriterijus, žaliųjų pirkimų vertė (1 129,9 mln. Lt) – 35,1 proc. bendros šių perkančiųjų organizacijų vykdytų viešųjų pirkimų vertės, perkančiųjų organizacijų, kurioms rekomenduojama taikyti aplinkosaugos kriterijus – 18,6 proc. (žr. 1.1 pav., 1 lentelę).

1.1 pav. Bendra 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų vertė (proc.)

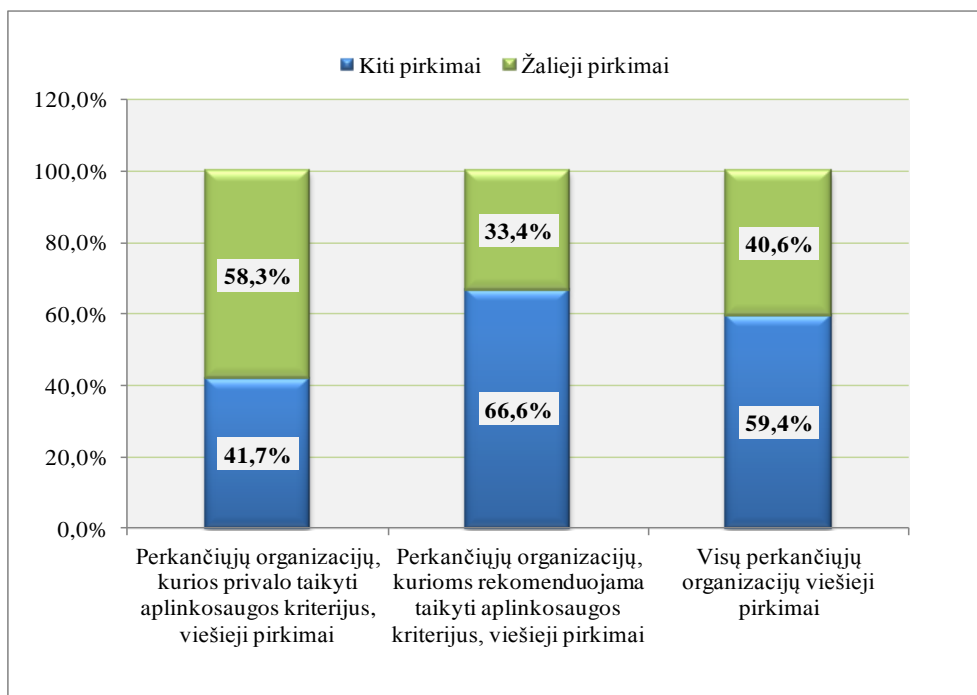
Bendras visų perkančiųjų organizacijų vykdytų žaliųjų pirkimų skaičius (969) sudarė 7,4 proc. bendro viešųjų pirkimų skaičiaus (13 064), perkančiųjų organizacijų, kurios privalo taikyti aplinkosaugos kriterijus, žaliųjų pirkimų skaičius (454) – 10,9 proc. bendro šių perkančiųjų organizacijų vykdytų pirkimų skaičiaus, perkančiųjų organizacijų, kurioms rekomenduojama taikyti aplinkosaugos kriterijus (517) – 5,8 proc. (žr. 1.2 pav., 1 lentelę).

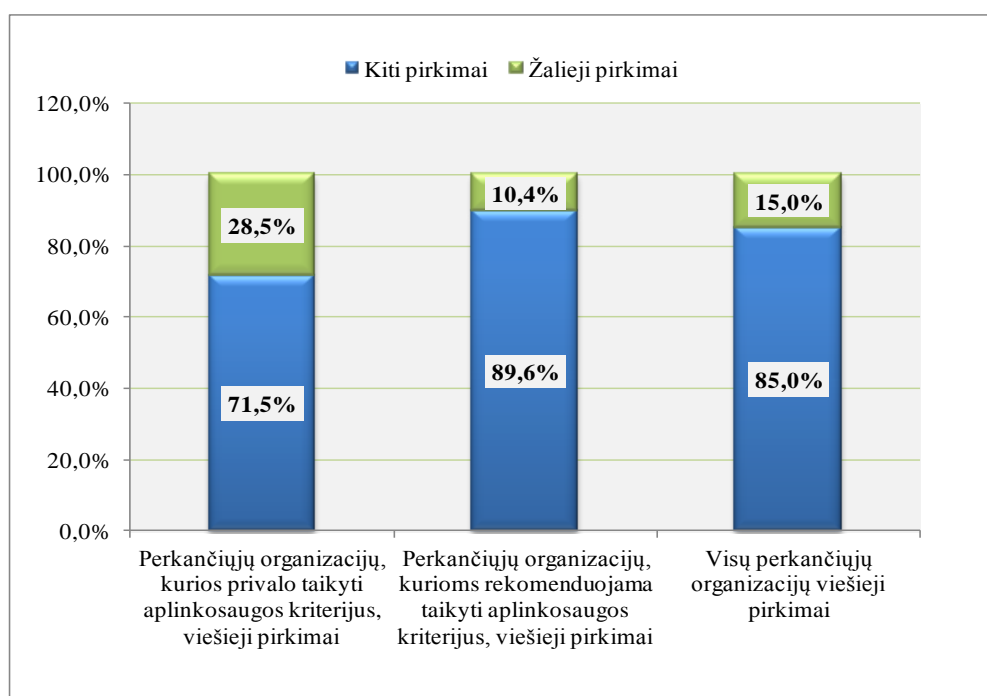
1.2 pav. Bendras 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų skaičius (proc.)

II. Žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, apimtis (skaičius, vertė)

Didžiausią žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, apimties (vertės, skaičiaus) dalį sudarė perkančiųjų organizacijų, kurios privalo taikyti aplinkosaugos kriterijus, žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių, pirkimai: vertė (681,3 mln. Lt) sudarė 58,3 proc. bendros šių perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių, vertės (1 169,4 mln. Lt), pirkimų skaičius (293) – 28,5 proc. bendro šių perkančiųjų organizacijų pirkimų skaičiaus (1 027) (žr. 2.1 pav., 2.2 pav., 1 lentelę).

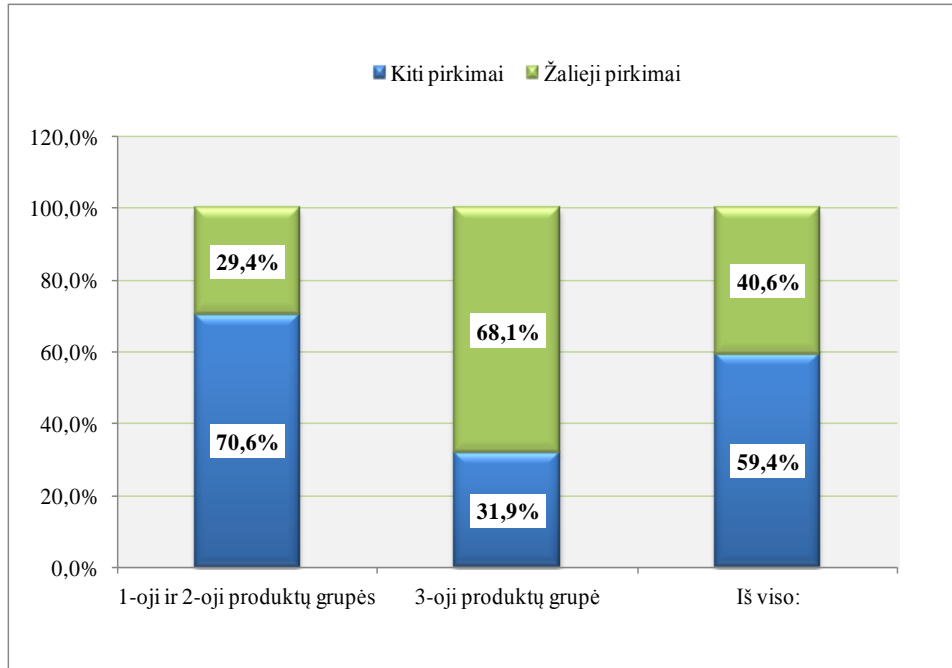
2.1 pav. 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, vertė (proc.)

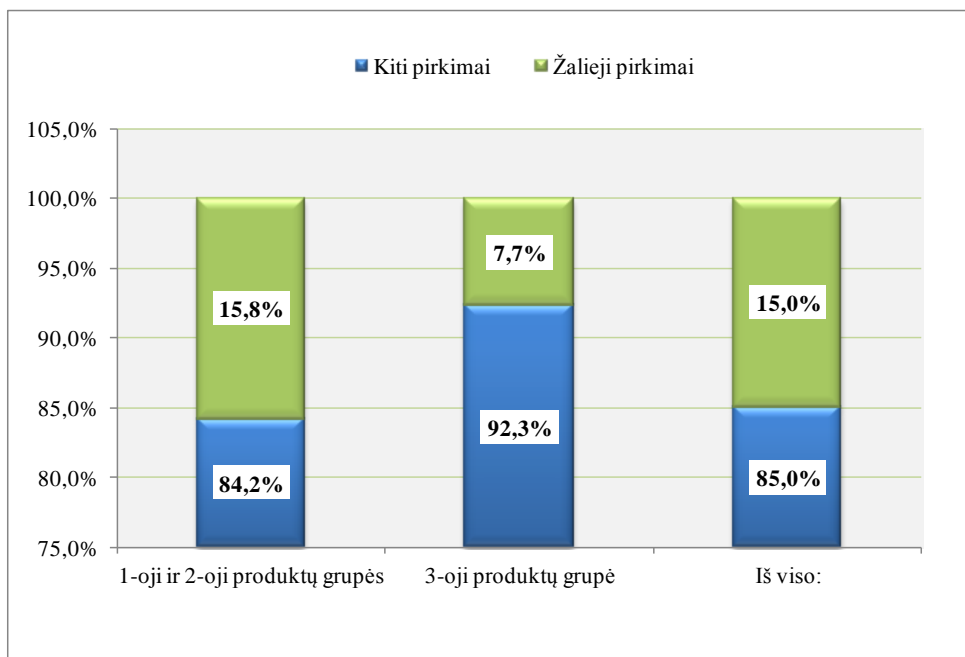
2.2 pav. 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, skaičius (proc.)

Žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, apimtis pagal atskiras produktų grupes pasiskirstė nevienodai:

- Produktų iš 1-osios ir 2-osios grupių žaliųjų pirkimų vertė (835,0 mln. Lt) sudarė 29,4 proc. bendros viešųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios ir 2-osios produktų grupių sąrašo, vertės (2 836,1 mln. Lt) (žr. 2.3 pav.); žaliųjų pirkimų skaičius (579) – 15,8 proc. bendro Produktų iš 1-osios ir 2-osios produktų grupių sąrašo viešųjų pirkimų skaičiaus (3 654) (žr. 2.4 pav.);
- Produktų iš 3-iosios produktų grupės žaliųjų pirkimų vertė (787,6 mln. Lt) – 68,1 proc. bendros viešųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 3-iosios produktų grupės (1 156,4 mln. Lt) (žr. 2.3 pav.); žaliųjų pirkimų skaičius (33) – 7,7 proc. bendro Produktų iš 3-iosios produktų grupės viešųjų pirkimų skaičiaus (428) (žr. 2.4 pav.).

2.3 pav. 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios ir 2-osios bei 3-iosios produktų grupių sąrašo, vertė (proc.)

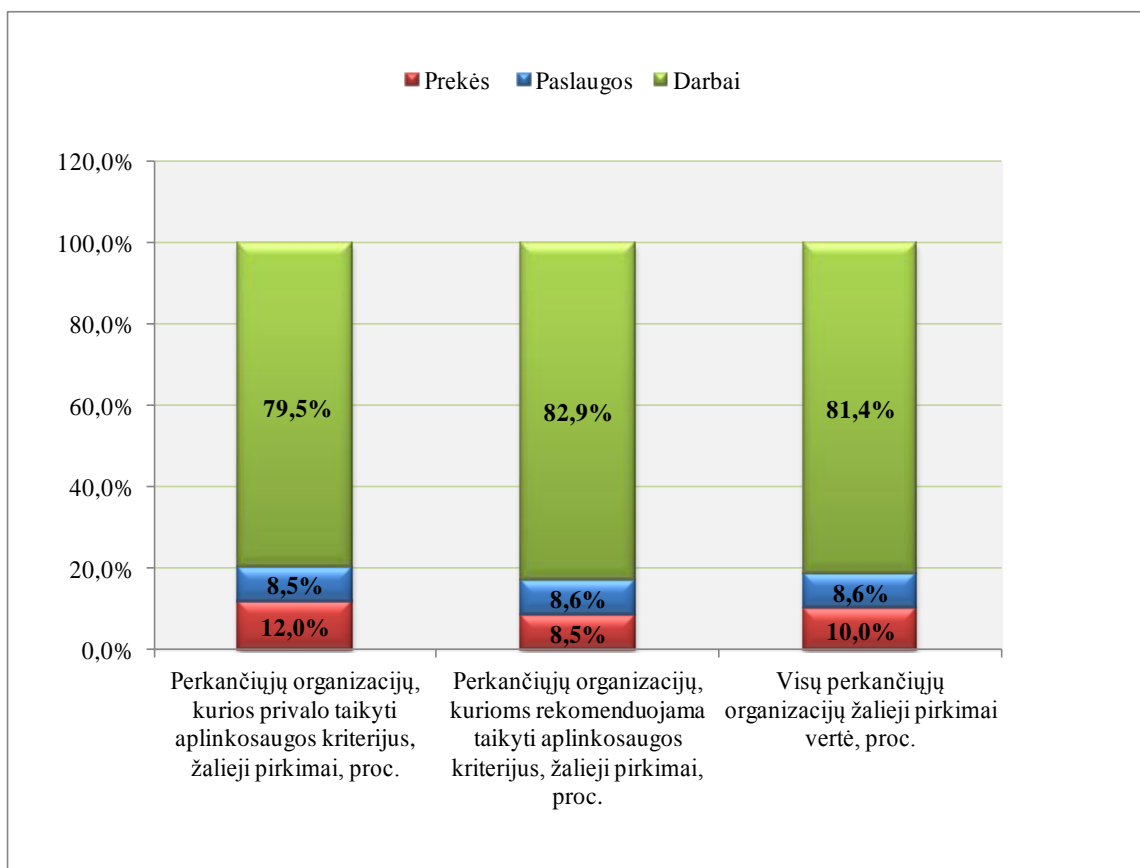

2.4 pav. 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios ir 2-osios bei 3-iosios produktų grupių sąrašo, skaičius (proc.)

Daugiausia Produktų iš 3-iosios produktų grupės sąrašo žaliųjų viešųjų pirkimų vykdė Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos – 64,3 proc. (506,3 mln. Lt) bendros Produktų iš 3-iosios produktų grupės viešųjų pirkimų vertės (787,6 mln. Lt). Šios perkančiosios organizacijos vykdytiems greitkelių ir kelių tiesimo darbų (3-ioji produktų grupė, 6 p.) viešiesiems pirkimams buvo taikomas mažiausios kainos pasiūlymų vertinimo kriterijus, reikalaujant nurodyti aplinkos apsaugos kriterijų atitiktį įrodantį dokumentą – aplinkos apsaugos sistemos (EMAS arba ISO 14001) sertifikata arba kitus tiekėjo įrodymus apie lygiavertes aplinkos apsaugos vadybos priemones.

III. Bendra žaliųjų pirkimų vertė pagal pirkimo objektų rūšis

Analizuojant bendros žaliųjų pirkimų vertės pasiskirstymą pagal pirkimo objekto rūšis (prekės, paslaugos, darbai), nustatyta, kad daugiausia aplinkosaugos kriterijai buvo taikomi darbų viešuosiuose pirkimuose, kurių vertė (2 074,1 mln. Lt) sudarė 81,4 proc. visų vykdytų žaliųjų pirkimų vertės (2 547,9 mln. Lt) (žr. 3.1 pav., 2 lentelę).

3.1 pav. Bendra 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų vertė pagal pirkimo objektų rūšis

Išvados

1. 2011 m., palyginti su 2010 m., išaugo bendra žaliųjų pirkimų apimtis: bendra žaliųjų pirkimų vertė 2010 m. sudarė 1 641,1 mln. Lt, o 2011 m. – 2 547,9 mln. Lt; bendras žaliųjų pirkimų skaičius 2010 m. siekė 729, o 2011 m. – 969.

- bendro žaliųjų pirkimų skaičiaus dalis nuo bendro viešųjų pirkimų skaičiaus 2010–2011 m. padidėjo nuo 5,8 iki 7,4 proc., o bendros žaliųjų pirkimų vertės dalis nuo bendros viešųjų pirkimų vertės – nuo 18,4 iki 23,5 proc.;
- perkančiųjų organizacijų, kurios, vykdydamos viešuosius pirkimus, privalo taikyti aplinkosaugos kriterijus, žaliųjų pirkimų skaičiaus dalis nuo bendro šių perkančiųjų organizacijų vykdytų viešųjų pirkimų skaičiaus 2010–2011 m. išaugo nuo 7,5 proc. iki 10,9 proc., atitinkamai, vertės dalis – nuo 27,4 proc. iki 35,1 proc.;
- perkančiųjų organizacijų, kurioms vykdant viešuosius pirkimus rekomenduojama taikyti aplinkosaugos kriterijus, žaliųjų pirkimų skaičiaus dalis nuo bendro šių perkančiųjų organizacijų vykdytų viešųjų pirkimų skaičiaus 2010–2011 m. išaugo nuo 5,2 iki 5,8 proc., atitinkamai, vertės dalis – nuo 15,0 iki 18,6 proc.

2. 2011 m. bendras žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, skaičius sudarė 15,0 proc. bendro viešųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, skaičiaus, atitinkamai, vertė – 40,6 proc. Perkančiųjų organizacijų, kurios, vykdydamos viešuosius pirkimus, **privalo taikyti aplinkosaugos kriterijus**, 2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, skaičius sudarė **28,5 proc.** bendro šių perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo, skaičiaus, atitinkamai, vertė – 58,3 proc. Lyginant žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami Produktai iš 1-osios ir 2-osios produktų grupių sąrašo, apimtį 2010–2011 m.⁵, stebima augimo tendencija. Produktų iš 1-osios ir 2-osios produktų grupių sąrašo žaliųjų pirkimų skaičiaus dalis nuo bendro šių produktų pirkimų skaičiaus 2010–2011 m. augo nuo 11,2 iki 15,8 proc., atitinkamai, vertė – nuo 23,9 iki 29,4 proc.

3. Didžiausią žaliųjų viešųjų pirkimų dalį užėmė viešieji pirkimai, kuomet buvo perkami darbai. 2010 m. darbų žaliųjų pirkimų vertė sudarė 82,2 proc. bendros žaliųjų pirkimų vertės, 2011 m. – 81,4 proc.

4. Išaugo pirkimo objekto rūšių, kurių įsigyjimo metu buvo taikomi aplinkosaugos reikalavimai, skaičius. 2010 m. aplinkosaugos reikalavimai buvo taikomi, įsigijant 264 rūšių pirkimo objektus, 2011 m. – 308 (žr. 4 lentelę).

5. 2011 m., palyginti su 2010 m., išaugo perkančiųjų organizacijų, vykdžiusių žaliuosius pirkimus, skaičius: 2010 m. – 266 perkančiosios organizacijos, 2011 m. – 323 (be pirkimų per Centrinę perkančiąją organizaciją (toliau – CPO)⁶.

⁵ 2010 m. buvo nustatyta Produktų iš 1-osios ir 2-osios produktų grupių sąrašo apimtis, todėl palyginta ne su 2011 m. bendros Produktų iš 1-osios, 2-osios ir 3-iosios produktų grupių sąrašo viešųjų pirkimų apimtimi, o su 2011 m. vykdytų pirkimų iš 1-osios ir 2-osios produktų grupių sąrašo, apimtimi.

⁶ 2010 m. žaliuosius pirkimus vykdžiusių perkančiųjų organizacijų skaičius nustatytas pagal viešųjų pirkimų procedūrų ataskaitų duomenis, 2011 m. – pagal viešųjų pirkimų procedūrų ataskaitų ir pagal CPO pateiktus faktinius duomenis, todėl 2010–2011 m. lyginamas perkančiųjų organizacijų skaičius be pirkimų per CPO.

2011 m. vykdytų viešųjų pirkimų apimtis pagal aplinkosaugos kriterijų taikymą

1 lentelė

Viešieji pirkimai pagal aplinkosaugos kriterijų taikymą	Perkančiųjų organizacijų, kurios privalo taikyti aplinkosaugos kriterijus, viešieji pirkimai	Perkančiųjų organizacijų, kurioms rekomenduojama taikyti aplinkosaugos kriterijus, viešieji pirkimai	Visų perkančiųjų organizacijų viešieji pirkimai	Perkančiųjų organizacijų, kurios privalo taikyti aplinkosaugos kriterijus, viešieji pirkimai	Perkančiųjų organizacijų, kurioms rekomenduojama taikyti aplinkosaugos kriterijus, viešieji pirkimai	Visų perkančiųjų organizacijų viešieji pirkimai
Bendra viešųjų pirkimų apimtis						
vertė, mln. Lt			proc.			
Žalieji pirkimai	1.129,9	1.418,0	2.547,9	35,1%	18,6%	23,5%
Kiti pirkimai	2.092,2	6.204,1	8.296,3	64,9%	81,4%	76,5%
Iš viso:	3.222,1	7.622,1	10.844,2	100,0%	100,0%	100,0%
skaičius			proc.			
Žalieji pirkimai	454	517	969	10,9%	5,8%	7,4%
Kiti pirkimai	3.721	8.372	12.095	89,1%	94,2%	92,6%
Iš viso:	4.175	8.889	13.064	100,0%	100,0%	100,0%
Produktų iš 1-osios, 2-osios ir 3-osios produktų grupių sąrašo viešųjų pirkimų apimtis						
vertė, mln. Lt			proc.			
Žalieji pirkimai	681,3	941,4	1.622,6	58,3%	33,4%	40,6%
Kiti pirkimai	488,1	1.881,3	2.370,0	41,7%	66,6%	59,4%
Iš viso:	1.169,4	2.822,7	3.992,6	100,0%	100,0%	100,0%
skaičius			proc.			
Žalieji pirkimai	293	319	612	28,5%	10,4%	15,0%
Kiti pirkimai	734	2.736	3.470	71,5%	89,6%	85,0%
Iš viso:	1.027	3.055	4.082	100,0%	100,0%	100,0%

2011 m. vykdytų žaliųjų pirkimų vertės pasiskirstymas pagal pirkimo objektų rūšis

2 lentelė

Pirkimo objektų rūšys	Perkančiųjų organizacijų, kurios privalo taikyti aplinkosaugos kriterijus, žaliųjų pirkimų vertė, mln. Lt	Perkančiųjų organizacijų, kurioms rekomenduojama taikyti aplinkosaugos kriterijus, žaliųjų pirkimų vertė, mln. Lt	Visų perkančiųjų organizacijų žaliųjų pirkimų vertė, mln. Lt	Perkančiųjų organizacijų, kurios privalo taikyti aplinkosaugos kriterijus, žaliųjų pirkimų vertė, proc.	Perkančiųjų organizacijų, kurioms rekomenduojama taikyti aplinkosaugos kriterijus, žaliųjų pirkimų vertė, proc.	Visų perkančiųjų organizacijų žaliųjų pirkimų vertė, proc.
Prekės	135,5	120,1	255,7	12,0%	8,5%	10,0%
Paslaugos	96,3	121,8	218,1	8,5%	8,6%	8,6%
Darbai	898,1	1.176,0	2.074,1	79,5%	82,9%	81,4%
Iš viso:	1.129,9	1.418,0	2.547,9	100,0%	100,0%	100,0%

**Didžiausios perkančiosios organizacijos pagal 2011 m. sudarytų sutarčių,
kurioms buvo taikomi aplinkosaugos kriterijai, vertę**

3 lentelė

Eil. nr.	Perkančioji organizacija		Sudarytų sutarčių vertė	
	Kodas	Pavadinimas	mln. Lt	proc.
1	188710638	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	861,5	33,8%
2	110053842	AB "Lietuvos geležinkeliai"	290,1	11,4%
3	188710061	Vilniaus miesto savivaldybės administracija	259,6	10,2%
4	302564383	LITGRID AB	103,9	4,1%
5	188764867	Kauno miesto savivaldybės administracija	70,0	2,7%
6	188756386	Kauno rajono savivaldybės administracija	65,1	2,6%
7	190995938	Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras	53,1	2,1%
8	110648893	AB "Klaipėdos nafta"	52,0	2,0%
9	188726051	Šiaulių rajono savivaldybės administracija	32,8	1,3%
10	188710442	Utenos rajono savivaldybės administracija	28,2	1,1%
11	300149794	VšĮ "Plačiajuostis internetas"	27,0	1,1%
12	188776264	Druskininkų savivaldybės administracija	24,7	1,0%
13	120750163	UAB "Vilniaus vystymo kompanija"	24,5	1,0%
14	188704927	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos	21,3	0,8%
15	188768545	Kėdainių rajono savivaldybės administracija	20,6	0,8%
16	188603091	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija	20,6	0,8%
17	133154754	UAB "Kauno autobusai"	19,8	0,8%
18	188723322	Šilutės rajono savivaldybės administracija	18,0	0,7%
19	120545849	UAB "VILNIAUS VANDENYS"	17,2	0,7%
20	178230181	Širvintų vandenys, UAB	16,6	0,7%
Iš viso 20 didžiausių perkančiųjų organizacijų (pagal sudarytų sutarčių vertę):			2.026,5	79,5%
Iš viso kitos perkančiosios organizacijos (606):			521,4	20,5%
IŠ VISO 626 PERKANČIOSIOS ORGANIZACIJOS:			2.547,9	100,0%

2011 m. vykdyti viešieji pirkimai, kuriems buvo taikomi aplinkosaugos kriterijai, pagal pirkimo objekto rūšis ⁷

4 lentelė

Eil. nr.	BVPŽ kodas	BVPŽ kodo pavadinimas	Sudarytų sutarčių vertė	
			mln. Lt	proc.
1	45000000-7	Statybos darbai.	472,0	18,5%
2	45233100-0	Greitkelių, kelių tiesimo darbai.	468,8	18,4%
3	45233130-9	Greitkelių tiesimo darbai.	169,0	6,6%
4	45233140-2	Kelio darbai.	142,7	5,6%
5	45230000-8	Vamzdynų, ryšių ir elektros energijos tiekimo linijų, greitkelių, kelių, aerodromų ir geležinkelių statybos darbai; paviršių lyginimo darbai.	97,9	3,8%
6	45231300-8	Vandentiekio ir kanalizacijos vamzdynų tiesimo darbai.	79,0	3,1%
7	45233252-0	Gatvių dangos darbai.	77,9	3,1%
8	45231000-5	Vamzdynų, ryšių ir elektros energijos tiekimo linijų tiesimo darbai.	72,7	2,9%
9	45233142-6	Kelių remonto darbai.	57,1	2,2%
10	45233221-4	Kelių dangos žymėjimo darbai.	51,2	2,0%
11	39162000-5	Mokymo įranga.	44,4	1,7%
12	45233120-6	Kelių tiesimo darbai.	41,7	1,6%
13	72224000-1	Projektų vadybos konsultacinės paslaugos.	38,6	1,5%
14	71000000-8	Architektūros, statybų, inžinerijos ir inspektavimo paslaugos.	37,8	1,5%
15	45221119-9	Tiltų atnaujinimo darbai.	35,7	1,4%
16	45222000-9	Inžinerinių statinių, išskyrus tunelius, šachtas, požemines perėjas ir metro, statybos darbai.	34,9	1,4%
17	30200000-1	Kompiuterinė įranga ir reikmenys.	32,3	1,3%
18	45233222-1	Grindimo ir asfalto klojimo darbai.	27,5	1,1%
19	45212224-2	Stadionų statybos darbai.	23,7	0,9%
20	34121400-5	Žemų grindų autobusai.	19,8	0,8%
Iš viso 20 pirkimo objektų rūšių, kurių buvo piršta daugiausia (pagal sudarytų sutarčių vertę):			2.024,7	79,5%
Iš viso kitos pirkimo objekto rūšys (288):			523,2	20,5%
IŠ VISO 308 PIRKIMO OBJEKTO RŪŠYS:			2.547,9	100,0%

⁷ Pagal Bendrąjį viešųjų pirkimų žodyną (BVPŽ)